

LAUSUNTO 29.8.2018

dnro OKM/22/010/2018

Viite: kirjeenne 21.6.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädännön uudistamisesta

Lapin yliopisto lausuu hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta seuraavan:

Kokonaisuutena esitys on hyvin koostettu. Siinä tuodaan esiin selkeästi mikä muuttuu ja miten, sekä prosessi, jonka kautta muutoksiin on päädytty. Gaudeamus igitur-työryhmän ehdotuksia on kuultu ja niitä huomioitu. Jokaisen ehdotuksen vaikutuksia on selvästi pohdittu pitkään. Esitys vastaa hyvin sille asetettuihin tavoitteisiin.

Lapin yliopiston mielestä ylioppilastutkinnon joustavuus ja ylioppilaskokeiden uusintamahdollisuus antavat kokelaille mahdollisuuden parantaa suoritustaan, mikäli yksittäinen koetilanne ei ole kokelaan kannalta paras mahdollinen. On tärkeää, että ylioppilastutkinnon kokelaalla olla tiedossa selkeät ohjeet sairastumisen, vaihto-opiskelun tai muun vastaavan tilanteen varalle. Lisäksi on hyvä, että kokelaalle taataan mahdollisuus erityisjärjestelyihin, mikäli hänen henkilökohtainen tilanne niitä vaatii.

Lapin yliopisto kannattaa pääosin ehdotettuja muutoksia ylioppilastutkinnon rakenteeseen ja pidämme esitettyä mahdollisuutta suorittaa ylioppilastutkinto jatkossa myös englanniksi perusteltuna. Saamenkielen voi kirjoittaa myös äidinkielenä, joka vahvistaa saamenkielen asemaa. Tutkinnon rakenne on hyvin tasapainossa, vaikkakin reaalikokeen kirjoittajien pitää kirjoittaa viisi pakollista ainetta nykyisen neljän aineen sijaan.

Ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan reaaliaineiden kokeissa tulee olla oppiainerajat ylittäviä tehtäviä. Kuitenkin lakiluonnoksen 19 §:n mukaan koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee valmistavasti lukiokoulutusta järjestävän oppilaitoksen asianomaisen aineen opettaja. Tämä

on Lapin yliopiston mielestä ristiriidassa oppiainerajojen ylittämisen periaatteen sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden kanssa. Lukion opetussuunnitelma velvoittaa opettajat oppiainerajat ylittävään yhteistyöhön. Tämän tulisi toteutua myös oppiainerajat ylittävien koesuoritusten tarkastamisessa, josta ei mielestämme voi vastata vain yhden oppiaineen opettaja vaan niiden aineiden opettajat, joiden aineita monialaiset tehtävät koskettavat. Esimerkiksi fysiikan kokeessa on tehtävä, jossa tarvitaan biologiaa ja tämän tehtävän arvioi vain fysiikan opettaja.

Jatkossa yhä useampi uusi opiskelija yliopistoon tullaan valitsemaan ylioppilaskokeen tulosten perusteella. Ehdotettu ylioppilastutkinnon lakiuudistus tukee yliopistoja todistusvalinnan toteuttamisessa. Lapin yliopistossa taidealoilla opiskelijavalinta tehdään edelleen valintakokeiden avulla. Lukiodiplomi on osaamistason mittarina riittävä ja sen perusteella hakijat voidaan ottaa suoraan valintakokeisiin.

Vararehtori

Kaarina Määttä

Hallintojohtaja

Markus Aarto

